

REFERAT Børne- og Ungdomsudvalget d. 20-03-2023

Mødedato Mandag d. 20. marts 2023 kl. 10:00

Mødested Ekstraordinært udvalgmøde, under studieturen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Ny daginstitution i Galten - Børnehuset Horsegaard.....	4
Underskriftsark; godkendelse af beslutningsprotokol.....	12

Punkt 55: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-A00-97-21

Beslutning

Dagsordenen blev godkendt.

Punkt 56: Ny daginstitution i Galten - Børnehuset Horsegaard

28.03.04-P20-4-22

Resume

Med denne sag skal Byrådet tage stilling til projektforslag for byggeri af ny daginstitution i Galten - inkl. forslag til udvidelse af projektet med fælles faciliteter.

I forbindelse med godkendelse af projektforslag skal Byrådet endvidere tage stilling til en forøgelse og frigivelse af det nødvendige rådighedsbeløb - dels i relation til det oprindelige projektforslag og dels i relation til forslag om udvidelse med nye fælles faciliteter.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 15. december 2021 programoplægget vedrørende ny daginstitution i Galten. Det samlede rådighedsbeløb er på 42,46 mio. kr.

Jf. "Standard for byggestyring i Skanderborg Kommune" fremlægges projektforslag til ny daginstitution i Galten. Projektforslaget danner basis for projektets funktionelle, tekniske og økonomiske disponeringer og tidsplan. Projektforslaget er grundlaget for den videre projektering, herunder udarbejdelse af materiale til udbud i hovedentreprise samt afholdelse af udbud og licitation.

Byggeriets omfang

Projektet omfatter opførelse af en ny daginstitution til 165 børn på Skjørringvej 9 i Galten, hvor den tidligere slægtsgård Horsegaard lå. Byggeriet skal indeholde vuggestue og børnehave med tilhørende udearealer, og skal imødekomme det stigende kapacitetsbehov for dagtilbudsområdet i Galten, herunder erstatte den midlertidige institution i Svaneparken. Der skal være plads til 45 vuggestuebørn og 120 børnehavebørn, fordelt på henholdsvis tre og syv grupper. Byggeriet og dets indretning skal være fleksibelt, således at huset over tid kan rumme forskellige forhold mellem børnehaver og vuggestuer. Bygningen indeholder i alt 10 grupperum fordelt i tre klynger.

I forbindelse med budgetlægningen for 2023-2026 besluttede Byrådet, at daginstitutioner i Skanderborg bygges efter niveau C.

Forskningen, erfaringer fra corona og rammesætningen i arbejdet med Den styrkede læreplan peger alle i retningen af, at mindre grupperum og inddeling af børnegrupper er med til at sikre optimale rammer og vilkår for børns læring, trivsel, dannelse og udvikling. Dette er ikke indeholdt i det godkendte programoplæg. For at sikre optimale rammer og vilkår er der i projektforslaget disponeret med små læringsrum i halvdelen af grupperummene. Dette øger ikke kvm., så niveau C overholdes, da der etableres rum i rum. Herudover viser erfaringer fra corona, at hver gruppe skal have mulighed for overdækket ophold i udearealet. Det overdækkede ophold skal ikke nødvendigvis være lukket med sider. Dette er indeholdt i projektforslagets økonomi.

Administrationen foreslår, at fremtidige daginstitutioner disponeres med læringsrum i minimum halvdelen af grupperummene samt overdækket ophold i udearealerne til hver gruppe.

Arkitektur og materialevalg

På byggegrunden har slægtsgården Horsegaard ligget som en del af det historiske landsbymiljø i Galten. Gården menes at være en af de første bebyggelser i byen.

Arkitekturen for bygningen er en vinkelbygning, som henleder tankerne på en gård. Gårdspladsen, som dannede krydsfelt og ramme for gårdens mange aktiviteter, er indrettet med aktiviteter for alle aldre og med en flagstang, som står i pigsten fra Horsegaard.

Der er tre hovedindgange – én for hver klynge, hvor man træder ind i en grovgarderobe, hvor udetøjet er placeret, inden man bevæger sig yderligere ind til grupperummene.

Huset opbygges i trækassetteelementer og fladt tag, hvor ventilationskanaler føres på tag i sorte inddækninger. De indvendige vægge vil være af træ med gips grundet brand og lydkrav. Facaden vil være listebeklædt med ubehandlet træ.

Bilag 1 viser projektforslaget.

Bæredygtighed

Gældende Bygningsreglement BR18 stiller krav til et max. klimaaftryk på 12,0 kg CO₂eq/m²/år. Projektet er projekteret efter Den Frivillige Bæredygtighedsklasse samt et max. klimaaftryk på 10,5 kg CO₂eq/m²/år, hvilket er i overensstemmelse med Politik for Byggeri. Dette skal dokumenteres ved en Livs Cyklus Vurdering (LCA).

I forbindelse med udarbejdelse af projektforslaget er der løbende foretaget valg af materialer til løsning af CO₂-aftrykket. De bygningsdele, som vægter tungest i forhold til CO₂-aftrykket i LCA-beregninger er terrændæk og tag, grundet de store arealer.

De indledende Livs Cyklus Vurderinger (LCA) viser, at det vil være muligt at overholde CO₂-kravet på de 10,5 kg CO₂eq/m²/år.

For at minimere risici for fugt og øget vedligeholdelse er der valgt et terrændæk med traditionel løsning i gulv og fundamenter i beton og med stort udhæng på bygningen. Derudover er der af driftsmæssige hensyn valgt tagpap på taget, vinduer i træ/alu samt flisebelægning rundt om hele bygningen.

Ovenstående valg af konstruktionsdele betyder, at den foreløbige LCA-beregning giver et CO₂-aftryk på 10,41 kg CO₂eq/m²/år.

Udbudsform

Byggeriet udbydes i hovedentreprise og i begrænset udbud med tildelingskriteriet 'laveste pris', da der er tale om simple konstruktionsløsninger og materialevalg.

Tidsplan

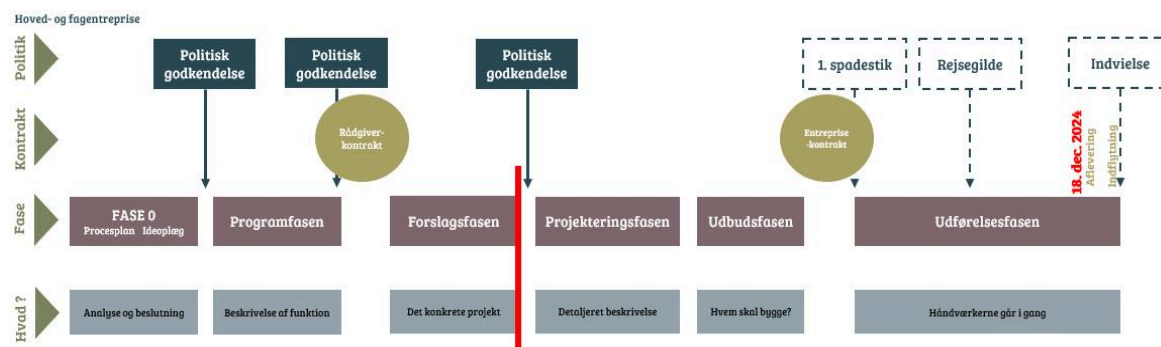
Den forventede tidsplan for byggeriet (godkendt i bygherreledelsen) er som følger:

Medio 2023: Udbud til hovedentreprise

3. kvartal 2023: Forventet byggestart

3. kvartal 2024: Forventet ibrugtagning.

I nedenstående oversigt ses processen, hvor det er angivet med en rød streg, hvor status er for projektet samt afleveringsdato.

Supplerende sagsfremstilling til Direktionen den 20. marts 2023:

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog på mødet den 22. februar 2023 at sende sagen retur til fornyet behandling i Børne- og Ungdomsudvalget med henblik på sikring af fælles faciliteter.

På den baggrund har Anlæg og Ejendomme sammen med projektarbejdsgruppen fået udarbejdet tre forskellige løsningsforslag, der på hver sin måde tilgodeser ønsket om fællesfaciliteter.

Løsningsforslagene vedlægges som bilag 2 og består i hovedtræk af følgende:

Løsningsforslag A:

Her etableres et selvstændigt lokale på ca. 42 nettokvm ved siden af produktionskøkkenet.

Løsningsforslag B:

Her etableres fællesfaciliteterne som et torv på ca. 70 nettokvm i gangarealet. Det skabes ved, at produktionskøkkenet vendes 90 grader.

Løsningsforslag C:

Her etableres fællesfaciliteterne som et torv på ca. 75 nettokvm i gangarealet suppleret med et disponibelt rum på ca. 25 nettokvm. Det skabes ved, at produktionskøkkenet vendes 90 grader.

De økonomiske konsekvenser af de tre løsningsforslag fremgår af økonomiafsnittet.

Økonomi

Der er i alt afsat 42,5 mio. kr. til projektet, heraf er 2,9 mio. kr. tidligere frigivet til det forberedende arbejde og køb af grund.

Som tidligere nævnt besluttede Byrådet i forbindelse med Budget 2023-2026, at fremtidige daginstitutioner skulle bygges efter kvalitetsniveau C. I den forbindelse udarbejdede administrationen en 'regnemaskine', der beregner de forventede udgifter til en daginstitution efter niveau C. Ved en fejl blev Horsegaard-projektet ikke justeret i Budget 2023-2026 via 'regnemaskinen'.

Når Horsegaard-projektet gennemregnes via 'regnemaskinen', beregnes de forventede udgifter til 44,0 mio. kr., som er 1,5 mio. kr. mere end det afsatte rådighedsbeløb. Til gengæld kan tilslutningsbidraget reduceres med 0,6 mio. kr. i forhold til programoplægget.

Herudover viser projektforslaget, at der er yderligere udgifter til p-pladser samt øget funderingsbehov grundet lerjord og ny standard for udeareal. I alt udgør de nye tiltag 2,5 mio. kr. af prisoverslaget.

Endelig udgør udgifterne til overdækkede udearealer og læringsrum 1,2 mio. kr.

Rådighedsbeløbet udgør 42,46 mio. kr., prisoverslaget for projektforslaget udgør 47,1 mio. kr., og dette betyder, at der er brug for et samlet tillæg til rådighedsbeløbet på 4,6 mio. kr.

For alle tre udvidelsesforslag gælder, at de medfører afledte udgifter til fældning af træer, brandvej og p-pladser. Desuden omkostninger til omprojektering, standsning og opstart jf. aftalegrundlaget i ABR18.

Tillægget til rådighedsbeløbet kan finansieres af midler fra puljen "Kapacitetsudvidelser og renoveringsprojekter". Her står 3 mio. kr. i 2023 og 4 mio. kr. i 2024. Der vil herefter være 2,4 mio. kr. tilbage i denne pulje i 2024. Herudover er der afsat en pulje under skoleområdet med samme formål. Der er 21,4 mio. kr. i denne pulje fordelt over tre år.

Tabel 1: Rådighedsbeløbene er p.t. afsat i investeringsoversigten således (beløb i 1.000 kr.):

År	2021	2022	2023	2024	2025	I alt
Horsegaard	454	3.399	27.644	10.963		42.460

Tabel 2: Rådighedsbeløb inkl. tillæg til rådighedsbeløb ønskes afsat i investeringsoversigten således:

År	2021	2022	2023	2024	2025	I alt
Horsegaard	454	3.399	12.000	30.747	500	47.100

I forbindelse med Byrådets godkendelse af projektforslaget søges der om den resterende anlægsbevilling til projektet.

Supplerende om økonomi til Direktionen den 20. marts 2023:

De økonomiske konsekvenser af de tre løsningsforslag fremgår af nedenstående:

Løsningsforslag A koster 2,2 mio. kr.

Løsningsforslag B koster 2,5 mio. kr.

Løsningsforslag C koster 3,2 mio. kr.

Det nødvendige tillæg til rådighedsbeløbet afsættes i 2024 og finansieres af kassen.

Dialog og høring

Projektarbejdsgruppen har været inddraget i dialogen med totalrådgiver for at sikre den bedst mulige disponering af planløsningen.

Bygherreledelsen har været orienteret løbende samt godkendt det foreliggende projektforslag.

Indstilling

Supplerende indstilling til Direktionen den 20. marts 2023:

Direktør Asbjørn Friis Jensen indstiller,

- at direktionen afgiver indstilling til Børne- og Ungdomsudvalget vedrørende etablering af fælles faciliteter.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling til Direktionen den 25. januar 2023:

Chefen for Anlæg og Ejendomme indstiller,

- at projektforslaget godkendes

- at der gives et tillæg til rådighedsbeløbet på 4,6 mio. kr. i 2024, finansieret af midler fra puljen ”Kapacitetsudvidelser og renoveringsprojekter”, og at rådighedsbeløbene afsættes som vist i tabel 2 i sagsfremstillingen
- at der gives anlægsbevilling på i alt 47,1 mio. kr. til ”Børnehuset Horsegaard”
- at fremtidige daginstitutioner disponeres med læringsrum i halvdelen af grupperummene samt overdækket ophold i udearealerne til hver gruppe.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Venstre fremsatte ved mødet følgende forslag til beslutning:

Børne- og Ungdomsudvalget vedtager at indstille,

- at tiltræde indstillingen fra direktionen af den 20. marts 2023
- at Klima-, Miljø- og Planudvalget anmodes om at undersøge alternativ vejføring i området.

For det fremsatte forslag stemte 2 medlemmer af udvalget: Miriam Lund Rahbek og Sebastian Støckler. Imod forslaget stemte 5 medlemmer af udvalget: Trine Frengler, Charlotte Vindeløv, Mira Issa Bloch, Anne Heeager og Birgitte Majgaard.

Dermed bortfaldt forslaget.

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog herefter

- at tiltræde indstillingen fra direktionen af den 20. marts 2023.

Mira Issa Bloch stemte imod vedtagelsen, da hun generelt ikke bakker op om institutionsbyggerier for over 100 børn.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Direktion, 20. marts 2023, pkt. 71:

Fraværende: Frederik Gammelgaard.

Direktionen vedtog at indstille,

- at projektforslaget godkendes med tilføjelse af, at der – såfremt der er politisk ønske om fælles faciliteter i forhold til det oprindelige projektforslag – anbefales løsningsforslag B
- at der gives et tillæg til rådighedsbeløbet på 4,6 mio. kr. i 2024, finansieret af midler fra puljen ”Kapacitetsudvidelser og renoveringsprojekter”, og at rådighedsbeløbene afsættes som vist i tabel 2 i sagsfremstillingen
- at der til yderligere fælles faciliteter gives tillægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb i 2024 på 2,5 mio. kr. – finansieret af kassebeholdningen
- at der gives anlægsbevilling på i alt 49,6 mio. kr. til ”Børnehuset Horsegaard”
- at fremtidige daginstitutioner disponeres med læringsrum i halvdelen af grupperummene samt overdækket ophold i udearealerne til hver gruppe.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, 22. februar 2023, pkt. 36:

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at sende sagen retur til fornyet behandling i Børne- og Ungdomsudvalget med henblik på sikring af fælles faciliteter.

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, 2. februar 2023, pkt. 20:

Fraværende: Mira Issa Bloch

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Anlæg og Ejendomme.

Birgitte Majgaard, Sebastian Støckler og Miriam Lund Rahbek tog forbehold for deres stillingtagen til sagen.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 25. januar 2023, pkt. 28:

Fraværende: Lone Rasmussen

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Anlæg og Ejendomme.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Bilag 1_Projektforslag - Arkitektmappe og designmanual

Bilag 2_udvidelsesskitser_fælles aktivitetsrum

Punkt 57: Underskriftsark; godkendelse af beslutningsprotokol

00.01.00-A00-97-21

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen føres under møderne, og det forudsættes, at beslutningerne afstemmes undervejs i mødet - det kan f.eks. ske ved oplæsning af det protokollerede.

Beslutningsprotokollen godkendes og underskrives ved afslutning af mødet af de tilstedeværende udvalgsmedlemmer. Det sker digitalt ved at anvende knappen "godkendelse" øverst til venstre i First Agenda.

Bemærk, at godkendelse ikke kan fortrydes.

Beslutning

Beslutningsprotokollen blev underskrevet.